

**بررسی وضعیت میزان مشارکت
مردم در امر به معروف و نهی از
منکر و راه‌های توسعه آن**

دایره تحقیقات و پژوهش معاونت امر به
معروف و نهی از منکر

نیروی مقاومت بسیج

زمرستان ۸۵

سرشناسه: رستمی، عبدالرضا، محقق.

په‌ن‌وان پدیدا‌ور: بررسی میزان مشارکت مردم در امر به معروف و نهی از منکر و راه‌های توسعه آن/

تهیه و تنظیم: دایره تحقیقات و پژوهش معاونت امر به معروف و نهی از منکر نیروی مقاومت بسیج، محقق عبدالرضا رستمی، ویراستار: آمنه سلیقه دار.

مشخصات نشر: تهران، بروج، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۱۳۸ ص: مصور.

شابک: ۹۶۴-۸۶۸۳-۲۷-۱

یادداشت: فی‌پا

موضوع: امر به معروف و نهی از منکر - نمونه پژوهشی.

شناسه افزوده: سلیقه دار، آمنه. ویراستار

شناسه افزوده: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. نیروی مقاومت بسیج، معاونت امر به

معروف و نهی از منکر، دایره تحقیقات و پژوهش

رده‌بندی کنگره: ۴/ش/۲۲۶ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۲۷۷۵

شماره کتابخانه ملی: ۸۵-۲۳۴۵۵ م

عنوان: بررسی میزان مشارکت مردم در امر به معروف و نهی از منکر و راه‌های توسعه آن

تهیه و تنظیم: دایره تحقیقات و پژوهش معاونت امر به معروف و نهی از منکر نیروی مقاومت بسیج

محقق: عبدالرضا رستمی

ویراستار: آمنه سلیقه دار

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

ناشر: بروج

نوبت چاپ: اول زمستان ۱۳۸۵

چاپ: قلم گستر

شابک: ۹۶۴-۸۶۸۳-۲۷-۱

حق چاپ و تکثیر برای معاونت امر به معروف و نهی از منکر نیروی مقاومت بسیج محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، بزرگراه نیایش، تقاطع سنول، مجتمع نیایش، معاونت

امر به معروف و نهی از منکر نیروی مقاومت بسیج، دایره تحقیقات و پژوهش تلفن: ۲۳۶۶۱۴۲۴

فهرست

مقدمه

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۳ ضرورت و اهمیت تحقیق
- ۴ اهداف تحقیق
- ۵ سؤالات تحقیق

فصل دوم: ادبیات تحقیق

- ۸ سابقه موضوع
- ۱۰ نظریات موجود
- ۱۷ چهارچوب تئوریک طرح

فصل سوم: روش تحقیق

- ۲۰ روش تحقیق
- ۲۱ جامعه آماری
- ۲۱ روش گردآوری اطلاعات

فصل چهارم: یافته‌های تحقیق

- ۲۸ بخش اول: سیمای پاسخ‌گویان

۳۲	بخش دوم: نتایج تحقیق
۳۲	توصیف نتایج
۸۱	تحلیل نتایج
	فصل پنجم: جمع بندی و نتیجه گیری
۱۳۰	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۳۵	پیشنهادهات
	فهرست منابع

مقدمه

امر به معروف و نهی از منکر نه تنها یک ضرورت دینی که یک نیاز جامعه شناسی است چرا که در پرتو انجام این امر، وحدت جامعه و پیوستگی آن تأمین می شود و مردمی که نسبت به سرنوشت یکدیگر بی تفاوت و بیگانه اند و بد و نیک دیگران را به خود مربوط نمی دانند، به افرادی تبدیل می شوند که عاقبت دیگران را، فرجام خود می دانند و با مسئولیت متقابل نسبت به یکدیگر، از نعمت وحدت و یکپارچگی برخوردار می شوند. امر به معروف و نهی از منکر، در قله بلند تمامی فرائض و احکام دینی قرار دارد و از لوازم تحقق آن، اعتقاد راسخ، آگاهی و فهم درست، فضا و بستر مناسب است تا برخورداری از برکات و میوه های این شجره طیبه به تمام و کمال ممکن شود، چرا که این فریضه قابلیت آن را دارد تا جامعه مسلمانان را به جامعه ای نمونه و الگو تبدیل نماید. به همین سبب، قرآن مجید بهترین امت را امتی می داند که برای اصلاح مردم قیام و امر به معروف و نهی از منکر می کنند و پیامبر گرامی بر حذر می دارد کسی را که نهی از منکر نکند و پیشوای مؤمنان امام علی (ع)، تمام کارهای نیک و جهاد در راه خدا را در برابر امر به معروف و نهی از منکر، همچون قطره ای در برابر دریای پهنای معرفت می کند و امام حسین (ع) هدف از قیام خود را اصلاح است و امر به معروف و نهی از منکر می داند و امام باقر (ع) اجرای سایر دستورهای اسلام را در پرتو این فریضه ممکن می داند و امام رضا (ع) رها کردن امر به معروف و نهی از منکر را اعلان جنگ با خداوند قلمداد می کند.

به عبارت دیگر اسلام در ارائه فرهنگ نه تنها عامل به قانون می‌افزاید، بلکه عاشق به قانون می‌آفریند. تنها هشدار نمی‌دهد، بلکه هوشیار می‌سازد. فقط عقل‌ها را بیدار نمی‌کند، تعقل و اندیشه را به طور جاودان زنده می‌کند، مقطعی و لحظه‌ای بیداری نمی‌دهد، بلکه بینایی و بینش وسیع و دایم می‌بخشد، با گوش سخن نمی‌گوید، بلکه با جان مکالمه می‌کند. هدایت را به صورت «تنویری»، «فریضه»، «ارائه قانون» با گفتار صادقانه برای گوش‌های شنوا مطرح نمی‌کند، بلکه هدایت را از تجسم‌های عملی از الگوهای نمونه در قالب احساسات و عواطف و پاسداری از تعهد و التزام عملی به کار می‌گیرد تا با هدایت در مرتبه‌ای بالاتر به طور گسترده و عمیق در جانها و نفس‌ها به وسیله «آمرین به معروف» و «ناهیان از منکر» تأثیر گذارد.

به همین خاطر و به دلیل اهمیت مسئله بر آن شدیم تا جهت عمق بخشی و اجرای این فریضه الهی به بررسی شیوه‌های افزایش مشارکت مردم در توسعه امر به معروف و نهی از منکر بپردازیم و چگونگی اجرا و راه‌های حصول به نتیجه مطلوب را با پژوهشی میدانی به منصف ظهور رسانیم.

امید است کتاب حاضر که ماحصل پژوهش به عمل آمده در خصوص بررسی شیوه‌های افزایش مشارکت مردم در توسعه فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر است، قابلیت بهره‌برداری محتوایی در سیاست‌گذاری و تنظیم برنامه‌های فرهنگی و مقابله‌ای را جهت ترویج این فریضه بزرگ الهی داشته باشد و برای علاقمندان مفید واقع گردد.

مدیر دایره تحقیقات و پژوهش

معاونت امر به معروف و نهی از منکر

نیروی مقاومت بسیج

آمنه سلیمه‌دار

شهریور ۱۳۸۵